

i Byerne er isærd med at reise sig et ikke ringe kommunalt Røre, og at der ogsaa er ved at reise sig en ikke ringe Opposition imod den hidtilværende Styrelse, thi hidtil har jo Styrelsen paa mange Steder vistnok været saaledes, at Borgmesteren i Forbindelse med 2 eller 3 af Byraadsmedlemmerne i Virkeligheden have afgjort Sagerne. Jeg vil ikke sige, at der er dannet en Ring, hvorved man paa forskjellige Maader har begunstiget sine Nærmeste, men man har været udsat for Mistanke i saa Henseende, og jeg tror, at det er Grunden til, at der har reist sig en ikke ringe Opposition, som har givet sig Udslag ved Byraadsvalgene sidste Gang. Jeg kan derfor kun sige, at, som Sagerne nu staa, burde man, naar man er Venstremand, i Grunden ikke haste saa stærkt med at faae denne Stilling forandret, med at faae disse kongevalgte Borgmestre, theoretiske som de ere, bort. Man bør tværtimod lade dem blive siddende. Det vil hjælpe til, at der vaagner en betydelig Opposition i Byerne, der vil komme Venstre tilgode; thi de ville jo i Reglen sige som saa: Vi have vor Borgmester at trættes med, men er det ikke de samme Folk, som Venstre maa trættes med? Det vil være en nærliggende Slutning for de paagjældende Borgere at gjøre. Derfor tror jeg ogsaa, at den stigende Venstrestemning, der begynder at komme tilstede i Kjøbstæderne, tilbøds er foranlediget ved, at man ikke har givet Kjøbstæderne den Selvstyrelse, som de efter Grundloven have Krav paa under Statens Tilsyn (Udfryselse af S. Jørgensen). Jeg hørte ikke, hvad det ærede Medlem sagde. (S. Jørgensen: Saa maa vi jo ikke give dem det!). Det ærede Medlem siger, at saa maa vi ikke give dem det, nemlig de selvvalgte Borgmestere. Dertil vil jeg sige, at saaledes vil man slutte, naar man er radikal Venstremand, men det er jeg ikke, og jeg antager egentlig ikke, at der er nogen radikal Venstremand i denne Sal; det forekommer ikke, at Naturen af de Lovforslag, der have været fremlagte i denne Samling eller i de foregaaende, bærer Vidnesbyrd om; at der er sand Radikalisme tilstede i dette Thing. Jif man virkelig Radikalisme at se, vilde man ogsaa faae Lovforslag at se af en ganske anden Art. Men da jeg altsaa gaar ud fra, at dette Things store Flertal ikke ønsker, at der skal fremlædes en Opposition ved urigtige Tilstande, tror jeg, at et Lovforslag som det foreslagte kan være hensigtsmæssigt. Det kan være, at der er adskillige Ting at rette i det, og det er muligt, at man ikke engang kan naae saa vidt som her. Det er jo muligt, at Resultatet bliver, at man lader Borgmestrene ikke længere

være fødte Formænd, men lader Formanden blive valgt af Raadet selv, medens de nuværende Borgmestre dog beholde deres Sæde uden Stemme. Det vilde jo være at gaa i den Retning, som Udvalgets Mindretal vilde gaa i 1866—67, og allerede det betragter jeg som et Fremstridt. Søvrigt kunde det ikke Andet end glæde mig at høre den sidste ærede Taler; thi der har jo forlydt onde Varsler om, at man fra den Side vilde høre op at forhandle. Det ærede Medlem indlød sig imidlertid paa en saglig Kritik af Forslaget, erkjendte, at der muligvis ogsaa var en Trang til at komme ind paa et Lovforslag i den Retning, og vilde derfor være med til at behandle det. Det kan kun glæde mig, at han staaar paa det Standpunkt. Jeg havde dog heller ikke ventet Andet af det ærede Medlem. Man tør vel deri se et Bevis paa, at Stillingen er noget forandret fra dengang, vi forhandlede Lovforslaget om den kommunale Bestaatning; thi det vil erindres, at den første Taler, som da fra den Side tog Ordet (Nimestab), gjorde sin Tilslutning til Forhandlingen afhængig af, hvorledes og hvorvidt man ellers vilde forhandle fra anden Side. Den sidste ærede Taler har ubetinget erklæret — saaledes maatte man forstaa ham — at han under alle Omstændigheder vilde være rede til at forhandle nærværende Lovforslag, og det betragter jeg, som sagt, som et Fremstridt.

Indenrigsministeren (Skeel): Jeg har forlangt Ordet for at udtale, at jeg, saa længe Forholdene ere, som de nu for Tiden ere, ikke agter at deltage i Behandlingen af dette Lovforslag, ligesaa lidt som jeg vil kunne medvirke til dets Fremme. Jeg har saa meget mindre Anledning dertil, som det ikke er mig bekjendt, og det i det Hele taget ikke er kommet til Regeringens Kundskab, at der i Landets Kjøbstæder er noget Dnsse om en Forandring i Sammensætningen af den kommunale Bestyrelse af den Art, som her er foreslaet.

H. Jensen: Jeg har ikke villet lade denne Sags Forhandling tilendebringes uden at gjøre en enkelt Bemærkning. Hvorvel man ikke kan gjøre sig stort Haab om at faae dette Forslag oplyst til Lov, da det ikke lader til, at den høitærede Indenrigsminister vil yde sin Medvirkning til Behandlingen af Sagen, saa har jeg dog, hvor meget jeg end ønsker, at Lovforslaget maa blive fremmet, en Bemærkning at gjøre overfor et enkelt Punkt. Det blev udtalt af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at der kunde maaske være Grund til at tage det Spørgs-